

نخستین ریاضیدان ایرانی که در سفر انسان به کره ماه شرکت داشت، یکصدمین سالگرد تولد خود را جشن گرفت

• «ابوالقاسم غفاری» که در سال ۱۹۰۷ در تهران متولد شده، دکترای خود را از دانشگاه سوربن فرانسه دریافت کرده و در دانشگاه پرینستون با البرت اینشتن همکاری مستقیم داشته است.

ریاضیدان به سفر انسان به کره ماه کمک های شایانی به عمل آورد، یکصدمین سالگرد تولد خود را در لس آنجلس جشن گرفت.

ابوالقاسم غفاری در ۱۵ جون سال ۱۹۰۷ در تهران متولد شد و در مدرسه دارالفنون در تهران به تحصیل پرداخت. وی در سال ۱۹۲۹ برای تحصیل در رشته ریاضیات و فیزیک به «دانشگاه ناسی» فرانسه رفت و دکترای خود را از «دانشگاه سوربن» پاریس دریافت داشت.

او در سال ۱۹۳۲ فعالیت خود را در مورد نحوه عملکرد اجرام آسمانی در «رصدخانه پاریس» آغاز کرد که پایه و اساس فعالیت های بعدی او را در زمینه محاسبه میزان نیروی لازم برای رسیدن یک موشک به مدار ماه به وجود آورد.

ابوالقاسم غفاری در سال ۱۹۳۷ برای تدریس در دانشگاه تهران به ایران بازگشت و پس از جنگ جهانی دوم اغلب برای کارهای تحقیقی به انگلستان و آمریکا سفر می کرد. وی در اوایل دهه ۱۹۵۰ با البرت اینشتین در «انستیتوی مطالعات پیشرفته» دانشگاه پرینستون در زمینه «نظری

بقیه در صفحه دهم ستون سوم

واشنگتن، سرریس خبری ایران تایمز: یک ایرانی مقیم آمریکا که در مدرسه دارالفنون تهران تحصیل کرده و تحصیلات خود را در رشته ریاضیات و فیزیک تا مقطع دکترا ادامه داده است، اکنون یکصدمین سالگرد تولد خود را در کتاره خانواده اش جشن گرفته است. وی سال ها در سازمان فضایی ناسا در زمینه محاسبات ریاضی حرکت ماهواره ها و فرود انسان به کره ماه شرکت داشته است.

«ابوالقاسم غفاری» یک ایرانی مقیم آمریکا که به عنوان یک

ابوالقاسم غفاری، تلاش های علمی

ابوالقاسم غفاری ریاضیدان ایرانی، یکصدمین سالگرد تولد خود را جشن گرفت

بقیه از صفحه اول

حوزه مشترک قوه جاذبه و الکترومگنتیزم» به همکاری پرداخت. به گفته ابوالقاسم غفاری، البرت اینشتین در مورد ایران بسیار کنجکاو بود و یکبار از او سوال کرد «راستی پارس چگونه به ایران تبدیل شد؟»

رابرت اوینهایمر، که مسوولیت برنامه بسبب اتسی آمریکا را در دوران جنگ جهانی دوم برعهده داشت، در آن زمان مدیرانستیتیوی مطالعات پیشرفته بود و به همین دلیل اطلاعات کلی مربوط به فعالیت های این انستیتو و فعالیت های آن را در اختیار ابوالقاسم غفاری قرار داد.

ابوالقاسم غفاری در این مورد به ایران تایمز اظهار داشت: برای اوینهایمر احساس تاسف می کردم زیرا احساس گناهی که وی داشت به همراه میگزازیادی که می کشید، آسیب شدیدی به وی وارد کرده بودند.

اوینهایمر دچار بیماری [سرطان] بود و در حالی که یک چوب دستی در دست داشت به این طرف و آن طرف می رفت. من کاملاً می توانستم احساس کنم که پایان زندگی او فرارسیده است. رابرت اوینهایمر ۴ سال بعد بر اثر سرطان گلو در سن ۶۲ سالگی جان سپرد.

ابوالقاسم غفاری در سال ۱۹۵۶ به آمریکا مهاجرت کرد و در بخش ریاضیات «اداره ملی استانداردهای» امریکامشغول بکار گردید. بخشی از فعالیت او در این اداره مربوط به محاسبه

حرکت ماهواره ها بود.

وی در سال ۱۹۶۴ یعنی سه سال پس از برنامه ریزی جهت اعزام انسان به قضا، به سازمان هوانوردی و قضایی آمریکا - ناسا پیوست. وظیفه اصلی او در ناسا، انجام محاسبات مربوط به پرتاب یک موشک به ماه و در نظر گرفتن قوه جاذبه زمین و ماه و همچنین محاسبه این امر بود که برای قرار دادن یک راکت در مدار ماه به چه میزان اصلاح مسیر در طول پرواز نیاز است و این اصلاحات به چه میزان نیرو نیاز دارد زیرا اشتباه محاسبه در این زمینه می توانست موجب برخورد راکت با ماه و یا عبور از مدار ماه و رها شدن در فضای نامتناهی شود.

وی در مورد سفینه های حامل انسان نیز می بایست برای بازگشت این سفینه ها به زمین برنامه ریزی می کرد.

ابوالقاسم غفاری در سال ۱۹۷۲ یعنی سه سال پس از آن که در جریان برنامه آپولو نخستین انسان بر سطح ماه فرود آمد و به سلامت به زمین بازگشت، از ناسا بازنشسته شد.

هنگامی که از ابوالقاسم غفاری در مورد احساس وی در زمینه رسیدن به سن ۱۰۰ سالگی سوال شد، او به ایران تایمز پاسخ داد: من چندان خوشحال و راضی نیستم زیرا دیگر نمی توانم در سازمان و یا دفتر کار فعالیت داشته باشم و مجبور هستم که در منزل به کارهای تحقیقاتی مستقل بپردازم.

وی جشن ۱۰۰ سالگی را در منزل و در کنار همسر و دودختر خود برگزار کرد. ■